

EURÓPA TANÁCS
MINISZTERI BIZOTTSÁG

**R (91) 9. számú Ajánlás
a családjogi ügyekre vonatkozó szükségintézkedésekről**

(Az Ajánlást a Miniszteri Bizottság a miniszteri megbízottak 1991. szeptember 9-én megtartott 461. ülésén fogadta el.)

A Miniszteri Bizottság, az Európa Tanács Alapszabálya 15. b) cikkében foglaltak alapján,

tekintettel arra, hogy nagy számban fordulnak elő olyan családjogi ügyek, amelyek a káros vagy visszafordíthatatlan következmények kialakulása megakadályozásának érdekében azonnali intézkedést igényelnek;

annak tudatában, hogy a bíróságnak és a családjogi ügyekkel foglalkozó más illetékes hatóságoknak sok esetben nem sikerül gyors megoldást nyújtani olyankor, amikor gyermekek, valamint különleges védelmet és segítséget igénylő más személyek érdekeit komoly veszély fenyegeti;

felismerve azt, hogy a meglévő szükséges intézkedések nem mindig teszik lehetővé a bíróságok és más, hatáskörrel bíró testületek számára, hogy egyes sürgős, különösen a gyermekek jogellenes elvitelével kapcsolatos vagy a jólétüket súlyosan veszélyeztető esetekkel kielégítő módon foglalkozzanak;

figyelemmel arra, hogy az államoknak fokozott elsőbbséget kell adniuk a családjogi ügyekre vonatkozó szükségintézkedéseknek és megfelelő eszközökről kell gondoskodniuk a család érdekeinek védelmére;

egyetértve abban, hogy hatékony szükségintézkedéseknek széles körben kell rendelkezésre állniuk;

rámutatva arra, hogy lépéseket kell tenni annak érdekében is, hogy bátorítsák az érintett személyeket, valamint a megbízásukból eljárókat, hogy haladéktalanul kezdeményezzék a rendelkezésre álló szükségintézkedések igénybevételét;

ajánlja a tagországok kormányainak, hogy tegyenek meg minden szükséges lépést az alábbi alapelvek foganatosítására, valamint biztosítsák, hogy hatékony szükségintézkedések álljanak a bíróságok és a családjogi ügyekkel foglalkozó, hatáskörrel bíró más hatóságok rendelkezésére a gyermekek és olyan más személyek védelme érdekében, akik különleges védelmet és segítséget igényelnek, s akiknek az érdekei súlyos veszélynek vannak kitéve.

1. Alapelv

A bíróságoknak és a családjogi ügyekkel foglalkozó, hatáskörrel bíró egyéb hatóságoknak megfelelő rendkívüli felhatalmazással és eszköztárral kell rendelkezniük ahhoz, hogy megvédjék a gyermeket és olyan más személyeket, akik különleges védelmet és segítséget igényelnek, és akiknek az érdekei súlyos veszélynek vannak kitéve.

Különleges védelemben kell részesíteni az olyan gyermeket, akinek jóléte elhanyagolás, illetve bármilyen más helytelen testi vagy szellemi bánásmód következtében súlyos veszélyben van, illetve jogellenesen vittek vagy vihetnek el az elhelyezésre jogosult személytől.

2. Alapelv

Ezeknek a bíróságoknak, illetve hatáskörrel bíró hatóságoknak bármikor késznek kell lenniük arra, hogy a rendkívül sürgős esetekben intézkedjenek.

3. Alapelv

1. Egyszerű és gyors eljárásokat kell alkalmazni annak érdekében, hogy haladéktalanul lehessen határozatot hozni. E célra az alábbi intézkedések alkalmazhatók:

- a kereset egyszerű kérelemként való beterjesztése;
- annak engedélyezése, hogy a bíróság, illetve a hatáskörrel bíró hatóság a saját indítványa alapján járhasson el;
- ideiglenes intézkedéseket lehessen hozni tárgyalás nélkül;
- fel lehessen használni a modern távközlés minden eszközét arra, hogy megkönnyítsék az eljárások megindítását és információk cseréjét az eljárásban részt vevő bíróságok, hatáskörrel bíró más hatóságok és a különböző felek között;
- annak engedélyezése, hogy a bíróság, illetve a hatáskörrel bíró hatóság aktív szerepet játszhasson az ügy lefolytatásában, valamint a bizonyítás elrendelésében és foganatosításában;
- meg lehessen akadályozni bármelyik felet abban, hogy szabályellenesen késleltesse a szükségintézkedéseket.

2. Az országos hatóságoknak biztosítaniuk kell azt, hogy a szükségintézkedésekről a nyilvánosságot tájékoztassák, valamint azokat, akikhez az ilyen intézkedéseket igénylő személy segítségért fordulhat.

3. Igény esetén azonnali jogi segítséget és tájékoztatást kell adni.

4. A bíróságoknak és hatáskörrel bíró más hatóságoknak olyan hatalommal kell rendelkezniük, hogy azonnal végrehajtandó határozatokat hozhassanak.

5. A bíróságokat és hatáskörrel bíró más hatóságokat megfelelő hatalommal kell felruházni ahhoz, hogy határozataik gyors végrehajtását biztosítsák.

4. Alapelv

Családjogi ügyekben nem engedhető meg, hogy nemzetközi körülmény fennállása késleltesse a határozat meghozatalát. E célból az államoknak biztosítaniuk kell, hogy egyszerű és gyors eljárások álljanak rendelkezésre.

Az 1-3. Alapelvben említetteken kívül, különösen az alábbi lépésekhez kell folyamodni, amikor bíróságok, illetve hatáskörrel bíró más hatóságok nemzetközi együttműködésére van szükség:

1. Indokolt esetben minden segítséget meg kell adni azoknak a külföldön élő személyeknek, akik jogsegélyért és tanácsért folyamodnak, valamint fordításra van szükségük.

2. Ezeket az eseteket haladéktalanul a bíróságok, illetve hatáskörrel bíró más hatóságok elé kell hozni, s velük gyorsan kell foglalkozni.

3. A tényekre vagy a törvényre vonatkozó bármilyen további külföldi felvilágosítást haladéktalanul kell beszerezni.

4. A családjogi ügyekkel kapcsolatos nemzetközi együttműködés megkönnyítése érdekében az államoknak csatlakozniuk kellene az ilyen együttműködést nyújtó nemzetközi egyezményekhez, s azokat hatékonyan kellene alkalmazniuk, és az államoknak, ahol lehetséges meg kellene fontolniuk, hogy az ilyen egyezményekkel kapcsolatos fenntartásaikat feladják.

5. Ahol szükséges, az államok közötti együttműködés más formáit kell kialakítani annak biztosítására, hogy a szükségintézkedéseket gyorsan lehessen alkalmazni.

6. Azokban az esetekben, amikor a gyermek visszavételét kérik, a bíróságoknak és hatáskörrel bíró más hatóságoknak az alábbiak szerint kell eljárniuk:

- foganatosítani kell minden kellő intézkedést a gyermek tartózkodási helyének felkutatására;
- a felkért hatósághoz benyújtott hiánytalan folyamodvány kézhezvételétől számított hat héten belül kell, lehetőség szerint határozatot hozni, a gyermek visszavételét elrendelő határozatnak végrehajthatónak kell lennie.

Forrás: http://www.lb.hu/embjog_t/ET000991.html